

Szilágyi Ákos

ÚJABB LAPOK A SZITTYA-SZÓTYÁRBÓL

Forrás: <http://magyar-irodalom.elte.hu/2000/uj/16.htm>

Árpádkor

ül a szittyá
hüledezve
országosan
düledezve
ülve ül csak

ül a Házban
pártok között
váltólázban
két szék között
ül a padban
Bibó ült így
ötvenhatban
parlamenti
irodában
hitte már hogy
kalodában
de az orosz
legyintett csak
nem oszt-szoroz
s elengedte:
"konyec filma
igyi domoj
öreg sztari!"
"mindjár' mindjár' -
néz föl Bibó
(demokrata
nem beszari!)
csak ezt még itt
rendbeteszem -
befejezem
ezt a kérvényt
e beadványt
külvilágnak
e feladványt" -
néz föl Bibó
szinte árván
pár ütésnyi
időt kérvén
s írógépe

fölé hajol
elütve még
érvet érvvel
elérve mit
vér nem ér el -
nincs letörve
bárha orvul
letiporva
bárha veszve
szabadságharc
állameszme
mégis ő van
felül ő van
mert felül a
szabadság van -
ötvenhatban
hatvannyolc van
hatvannyolcban
nyolcvannyolc van
(nyolcvannyolc vagy
nyolcvankilenc? -
nekem nyóc ha
neked kilenc!)

így ül így ül
ő is ottan
róka-fogta-
csuka-fogtan
ott a padban
munkapadban
parlamenti
gályapadban
ül szelíden
s begurulva
nem érti
amiről szó van
neki ez mind
arabul van
lázong mollban
dühöng dúrban
gályarab egy
magyar úrban

ül a szittyá
szakadatlan
canossát ül

szégyenpadban
ül csak furcsa
hangulatban
hangorkánban
stadionban
kispadon ül
a sarokban -
játék nem ment
soha jobban!
hajra fiúk!
jobb-bal jobb-bal!
balra szöktet
bead jobbal
kezdődik az
erőfutball
de a kapunk
de a kapunk!
senki nem védi
a kapunk!
hej gyerekek
de kikapunk!

ül a szittyá
lankadatlan
mert szivében
szolgálat van -
habár nincs is
szolgálatban! -
ötvenhat van -
hatvannyolc van
hercehurca
és tömlöc van
íróasztal
könyvespolc van
Bibótól van
ami ott van

ül a szittyá
Duna partján
a Ház előtt
kettes hol jár
ül a lépcsőn
mint erkélyen
s nézi ahogy
éjre éj jön
dinnyehéjra

dinnyehéj jön
ülve ül csak
hogyan álljon

ül a szittya
rendületlen
rendek között
ülésrendben
mit kiadnak
rendeletben -
rendesen ül
rendiesen! -
átkos rendben
pártos rendben
tekintete
meg se rebben -
fő a sorrend!
a műsorrend!
söprögetnek:
kis rend jó rend
rend a rendnek
csendben örvend

ül a szittya
állna ámbár!
gótikus szitty -
ül nem ugrál
barokk szittyek
közt egy polgár!
egymaga
országot formál
jogot véd míg
más azt nyirbál -
körülötte
mamelukhad
hivatalból
elbutultak
körülötte
titkár foglár
üzletember
és nyafoglár
s rég időkből
- Allah Akbár! -
felsír egy-egy
három per hár'

ül a szittyá
pártok partján
egyiknek sem
állhat partján
ott ül ott ül
hol part szakad
hol párt szakad -
s elnézi a
lótuszokat
köldököt néz
- államköldök! -
amíg ti
benn öldököltök
ott ül ott ül
hol nincs adás
(dehisz minden
rész: szakadás -
pars pro toto!
műsoridő-
kimaradás!)
ül hol mindig
ülni szokott
szökött király
katonája
pártok pártos
szakadárja
szabadszájú
szabad madár

ül a szittyá
ülvén ülvést
végigül száz
országgyűlést
hej de helyt ül!
helyettünk ül
az a szittyá
amit mond
helyettünk mondja
helyettünk ül
helyettünk néz
helyettünk lát
messzi földrészt
rémországot
halvést dögvéset
nézése a
ködben elvész

ül a szittyá -
szótárt szétül
hol itt hol ott
szanaszét ül
ül hogy szinte
beleszédül
ül a szittyá
ülvén ülvést
gondolatban
hátradülvést
de csak színleli
az alvást -
ami benn volt
végre kinn lásd:
rémálommal
teli padlást
csizmadobajt
nő-sikoltást
tarkónlövést
láncontartást
kinn lásd kinn lásd
száz év könnyét
száz év kínját
kinn a Házból
hőbörgőket
ábrándok közt
ébredőket
ahogy mennek át
emberbe -
vérbürgerből
hamburgerbe

ül a padba'
munkapadba'
parlamenti
gályapadba'
ahogy te ülsz
itt magadba
mikor ezt a
verset írod
s szittyá hősöd
küldöd hadba
parlamenti
haddelhadba

ül a szittyá

állam ormán
hajóorrban -
"hol a kormány? "
jobbról ármány
balról furmány
egész ország
letipormány
(bár talán már
ez is vívmány!)

ül a szittyá
fennül csak
nincs már élcsap
párt mely elcsap
- kinek furcsa
kinek furcsább! -
így hát ül csak
(hej hol lehet
a Ház kulcsa
beadhassa
ha majd kéri
a szakácsnék -
Marcsi Julcsa?)

ül a szittyá
fennül csak
onnan néz le
parlamentre
minden lentnél
lentebb lentre
mintha mindent
latra tenne
tettleg néz
a tétlenekre
jaj csak egy tett!
hej csak egy tett!
egy tett kéne
de jó nagy tett
mely egész
országot éltet
Európába
visszaültet

ül a szittyá
ülve ül csak
szittyá szívéen

mint egy Kolcsak
- kozák pika! -
a bú átcsap
átviharzik:
bár ne ülne!
bárcsak bárcsak!
itt mindenki
kiabál csak
vagy ha nem hát
olyat ordít
fején látszik
a gyomor-hit

egyik nyelvünk
magyarítja -
iskolában
úgy tanítja!
másik szól:
népszaporulat!
mintha
tenyésztene nyulat
harmadik
adja az urat
a negyedik meg
kirugat
ötödiket -
s kicsit ugat!

árvalányhaj
kőkény pitypang
egy hang nem sok -
annyi sincs hang
vox humana -
komornyik-hang!
mit csináljunk
ha ennyink van?!
pötyhang pityhang
cérnavekony
fityfirty-hang
a szabadság
hangja - egy hang

"hogy is hogy is?
mi ez itten?
mi folyik benn
sej a hírös

parlamentben?" -

kérdené de

belerötyten

jobbról egy hang

"mit pofázik

ez a jöttment?"

jöttment szittyá

meg se hökken

kérdez megint

most balról jön

aki beint:

"mit motyogsz itt?

töporödj el!"

szittyá ül csak

szívtörötyten

untatja e

szóparittyá

parlament

csont-operettje

pártok pettye

pereputtyá

kinek ki lett

meglopottja

letiportja

untatja hát

teker egyet

"ez lennék én?

én lennék ez?" -

egész ország

vele kérdez:

"mi viselnénk

ezt a képet?

vagy inkább ők

a miénket?

e szép maszkok

e jó firmák!

mákok van

hogyan néz má'!

de hisz a

bökkenő épp ez:

képviselőt

a néz képez!

vagy mostantól

már másképp lesz?

a néz képez

s képet néz ez?

hej szemmaszázs!
országimázs!
országverés
országvarázs!
kell a jó kép
kell az imázs!
mi majd megfizetjük
(ki más?)
kinek csak kép
kinek ikon
nézik Bécsben
nézik Makón
New York nézi
London - fakón
míg ki nem
esnek a lukon
hírablakon
zászlólikon

ül a szittya -
s föláll menten
szétnéz porló
parlamenten
pártok fölé
fölemelten
s olyat mordul
olyat kiált
hinnéd élteti
a királyt
ámde király
többé nincsen
koronája
a kilincsen

Hunor s zsinór
sújtás s mente
darutollas
naplemente!
rónák réme!
árkok hőse!
hurkaherceg
legerősebb!
a bűnösök
mindig mások -

hej bocskais
pufajkások!
olajszőke
grófok bárók
milliárdokat
dobálók!
hortobági
tájkufárok
viplistások
vip-vip-hurrá!
hadd menjen
itt minden szarrá!
tiporjuk szét
izzé-porrá
ha a világ
nem tipor rá!

ül a szittya
négy hetente
(ez a szittya
parlamentje!)
"virradat van?
naplemente?
valakinek
esze ment e'?"
sír a kórus:
"nyente! nyente!"
"miért hull könny?
itt az alkony?
a szabadság
bizony vékony
pottyanékony
illanékony
de végül is
találékony!
kitalál az
majd valamit
ahogy én
ismerem őtet
csinál az még
nyersből főttet
majd kifundál
majd kigondol
valamit e
szemétdombból
kitalál a

labirintból
diadalmi
alagútból!"

ül a szittya
szittya-elnök
néha ledől
szunyókálni
(csak ne kéne
annyit ülni
annyit állni!)
parlament jön
parlament megy
csak a szittya
marad egyhelyt
ültő helyét
hej megállja
szabadulást
ülve várja
várja várja
de kívárja

ül a szittya
áll az állam
ezer éve
áll e tájon
hát hadd álljon!
azért állam!

áll az állam
álldigálva
államváltig -
váltig állam!
áll az állam
lábát váltva
bal-jobb
bal-jobb
áll az állam
állva áll csak
néha átcsap
fejünk fölött
néha átver
néha ránk csap
cellaajtót
áll csak áll csak
megjavítva

helyreütve
áll hibátlan
télben-nyárban
szuverénül
tetején a
szuverén ül

de nem is ül
csak kiállva
álomállam
ajtájába
vállát a
keretnek dönti
s szétnéz: "nem kell
erőlködni!
minden állam
csak egy keret
nem ereszt soha
gyökeret
e keretben
akarat van -
népakarat
vagy más önkény
háború és
békekötvény
szabadság van
jótény bűntény -
államélet -
halálöntvény!
de köti jog
köti norma
köz kezében
játékgyurma!

vivát állam
és le veled! -
hadd tapintom
elevened!
csapágyaid
hajtószíjad -
csak a vérünket
ne szíjjad!
állj csak állam
mint az állvány!
bármiből állsz
ne légy márvány!

és ne kérkedj!
ne gyökérkedj!
levegő légy!
légy szivárvány!
úgy állj mintha
nekünk állnál
artista áll
világszámnál
háp! és ugrik
halál nagyot:
Kelet voltam
Nyugat vagyok!

vivát szittya!
vivát vivát!
meghallottad
idők szavát!
tíz év nagy út
tíz év kis út
hej fel is út!
hej le is út!
akácos út
ha végigmegy
rajta Kossuth -
fináncos út
viháncos út
az lesz csak a
vivát-os út!
vivát szittya!
vivát Kossuth!
kiálts nagyot
kiálts EU-t!
a nap kisüt -
s nincs visszaút
elvetve a
kocka - out!